

HCP JA REEGLITE KOMITEE AASTARAAMAT

2016

Mängi palli sealt, kus see asub.

Mängi väljakut sellisena nagu sa ta eest leiad.

Ja kui see pole võimalik, käitu nii nagu on õiglane.

Aga selleks, et käituda õiglaselt, pead tundma golfireegleid.

Kui lisada siia veel etikett (tõsi, sisaldab vähem tuntud tegevusi alates tervitamisest, lõpetades löögijälgede parandamiseni väljakul), siis tundub kõik lihtne.

Ja tegelikult ongi.

Aga elu on näidanud, et ka lihtsaid asju on mõistlik meelde tuletada.

Otsustasime seda teha seekord natukene teises formaadis ning loodame, et sellest tõuseb ka abi.

*Heinu Klaas
Eesti Golfi Liit*

SISUKORD

- 4 HCP ja Reeglite Komitee
- 6 Peamised 2016. aastal kehtima hakkavad golfireeglite muudatused
- 8 EDS mänguringid
- 10 Kaheksa müüti golfis
- 11 Lühikokkuvõte EGA händikäpi süsteemist
- 14 Elektroonilised seadmed golfimängus
- 16 Aimpoint
- 17 Golfikepi ankurdamine
- 19 Eesti Golfikohtunike Kogu
- 20 Pilte golfikohtuniku tööst – päev naisamatöörade Euroopa meistrivõistlustel
- 23 Golfiväljaku raskusastme hindamise ajalugu
- 26 Golfiväljakute hindamise süsteemi hetkeseis
- 27 Kas võistluskomitee või korralduskomitee?

HCP JA REEGLITE KOMITEE

Reeglite ja HCP komitee tema tänasel kujul loodi Eesti Golfiliidu poolt aastal 2007.

Aasta oli tähelepanuväärne selle poolest, et siis said oma R&A tasemel reeglite koolituse esmakordselt Eestis kaks esimest inimest (muide senini aktiivselt golfielus osalevad).

Esmasteks väljakutseteks said kohe olemasoleva arusaama golfireeglitest (sh. amatöörreeglitest) vastavusse viimine maailmas üldtunnustatud käsitlusega, ühtsele HCP süsteemile üleminek ning võistluste korraldamine (komiteed, kohtunikud jms).

Koos klubidega olema täna jõudnud sinna, et oleme EGA HCP süsteemi liikmed. Oleme väljakoolitanud Eesti oma reiting tiimi, loodud on kohtunike koolitussüsteem (igal aastal koolitame R&A tasemel 1-2 inimest), loodud on Eesti Golfikohtunike Kogu. Vähe on võistlusi, kus puudub tegus komitee ja kohtunik (ei ole vähetahtis asjaolu, et oleme suutelised mehitama ka siin toimuvad rahvusvahelised võistlused oma kohtunike meeskonnaga). Golfi kirjutatud ja kirjutamata reeglid on enamasti üldtuntud ja leiavad ka mõningast järgimist.

Heinu Klaas

Benno Maaring

Tänase päeva seisuga kuuluvad komiteesse koos oma vastutusalaadega:

Heinu Klaas – komitee juht

Teele Tohver – reeglid (s.h. amatöörlus), komitee sekretär

Raivo Tinn – HCP

Benno Maaring – auditid, kontrollmehhanismid

Lembit Dahlberg – kohtunikud ja koolitus

Rein Raudsepp – väljakute reitimine

On kokku lepitud, et jooksva aastal on komiteel vähemalt 4 korralist koosolekut (igas kvartalis üks kord). 2016. a siis 24. märtsil, 10. juunil, 9. septembril ja 17. novembril. Koosolekud protokollitakse ja arhiveeritakse.

Vajadusel kogunetakse muidugi tihedamini, kui selleks peaks põhjus olema.

Oma eesmärkide täitmisel kuuluvad komitee ainupädevusse järgmised tegevusvaldkonnad:

1. golfireeglid (sh tõlkimine, mängijate koolitus, tõlgendamine, kohalike reeglite kehtestamine võistlustele/väljakutele, sh *hard card*, amatööristaatuse reeglid jne);
2. kohtunikud (sh võistlustele määramine, koolitamine, rahastamine jne); koostöös loodava kohtunike koguga;
3. EGA HCP (sh Golfbox, klubide koolitus jne);
4. väljakute *slope* ja *rating* (sh vastavate meeskondade loomine ja koolitus jne);
5. kaebuste lahendamine (sh appellatsiooni komitee), mida ei ole suudetud lahendada liikmesklubides või võistluskomiteedes;
6. komiteesisesed protseduurid ja korrad, mis on vajalikud komitee töö korraldamiseks

Eraldi teema on amatöörilusega seotud küsimused. Siia alla kuulub näiteks võistluste kooskõlastamine, mille üks osa (näiteks finaali) viiakse läbi väljaspool Eestit ja võistlejatele kompenseeritakse mingid kulud. Siis veel tulenevalt EGL üldisest poliitikast erandite läbivaatamine (näit. amatööridele teatud kulutuste kompenseerimine, kui nad osalevad golfiõpetusprotsessides)

Siinkohal on asjakohane meelde tuletada, et üldjuhul on vastavate komiteede (kas siis võistluskomitee ja/või klubikomitee) otsused lõplikud ja vaid erandjuhtudel vaatab Eesti Golfiliidu Reeglite ja HCP komitee need otsused üle.

EGA HCP süsteemist tulenevalt on komitee kohustused/õigused alljärgnevad:

- HCP reeglite adapteerimine
- EGA HCP litsentsi hoidmine
- HCP andmise korra kehtestamine uutele liikmetele
- HCP arvestuse õigsuse jälgimine
- raporteerimine EGA-le
- AHR (Annual Handicap Review) organiseerimine
- mängijate, kelle HCP on +1.0 või parem, jooksevi HCP audit, et tagada korrektne osalemine rahvusvahelistel võistlustel, kus on maksimaalne HCP piirang.
- vajadusel lisapiirangute kehtestamine HCP arvestusele (nt. määrata ära HCP kategooriad, millised võivad HCP muutmise eesmärgil sisestada 9 raja tulemusi)
- õigus peatada mängijate HCP, kui leitakse, et mängija ei ole järginud EGA poolt kehtestatud reegleid
- väljakute raskusastmete kehtestamine ja uuendamine vastavalt USGA Course Rating Systemile ning pidev monitooring nende üle
- vajadusel eelismängupaikade (*preferred lies*) perioodi kehtestamine.
- EDS ringide registreerimise põhimõtete kehtestamine
- klubide auditeerimine ja nõustamine reeglite ja HCP järgimise osas

Ametlike seisukohtade saamiseks tuleb teha vastav avaldus Eesti Golfiliidule. Kindlasti tuleb arvestada sellega, et teavitame sellest vastavat alakomitee (klubi või võistlus) ning eeldame, et enne on vastavate komiteede otsus vastavas osas tehtud.

PEAMISED 2016. AASTAL KEHTIMA HAKKAVAD GOLFIREEGLITE MUUDATUSED

Teele Tohver

Golfimängu reguleerivate organisatsioonide R&A ja USGA üheks eesmärgiks on järjepidev golfireeglite selgemaks muutmine ning seetõttu vaadatakse iga 4 aasta järel üle golfireeglid (*Rules of Golf*) ning iga 2 aasta tagant reeglite otsused (*Decisions of the Rules of Golf*). Peamine vajadus reeglite muutmiseks tuleneb golfimängu arengust – uued tehnoloogiad toovad golfi uusi suundi ning nende manageerimiseks on tarvis modifitseerida ka reegleid ja reeglite tõlgendusi. Viimased muudetused golfireeglites jõustusid 1. jaanuarist 2016 ja neist olulisemad on siinkohal ka välja toodud.

Reegel 3-3.

Ebakindel tegutsemisviis

Erand reegli 6-6d juures.

Vale tulemus rajal

Reegel 14:

Palli löömine

Reegel 18-2.

Palli liigutamine mängija, partneri, *caddie* või varustuse poolt

Reegel 25-2.

Maandumisjäljes olev pall

Lisa IV.

Seadmed ja muu varustus

Reegel 3-3. Ebakindel tegutsemisviis

Kahe palli mängimise reeglit on muudetud täpsemaks ja selgemaks nii mängija kui võistluskomitee jaoks. Mängija saab detailsed instruktsioonid, kuidas kahe palli mängimise soovist teatada (nt tuleb seda teha enne, kui ta kumbagi palli lööb pärast kaheldava olukorra tekkimist). Võistluskomiteele antakse juhised, kuidas komitee peaks määrama, kumb pall sellistes olukordades arvesse läheb.

Lisaks on reeglit laiendatud ning see juhendab ka milline pall läheb arvesse juhul, kui reeglid ei luba kummagi palli puhul kasutatud tegutsemisviisi.

Erand reegli 6-6d juures. Vale tulemus rajal

Uus erand sätestab, et võistlejat ei diskvalifitseerita selle eest, kui ta tagastatud tulemuskaardil on mõnel rajal märgitud tegelikust väiksem tulemus seetõttu, et ei ole lisatud trahvilööke, kuna mängija ei teadnud, et ta on trahvi saanud. Käesolevast aastast on mängija olukorda leevendatud ja diskvalifitseerimise asemel lisatakse ta tulemuskaardile vastava raja tulemusele märkimata jäänud trahv pluss täiendavad 2 trahvilööki.

Reegel 14: Palli löömine

Juba 2013. aastal andis R&A teada, et kepi „ankurdamine“ keelatakse alates 2016. aastast ning selleks on kehtestatud uus reegel (14-1: Kepi ankurdamine). See reegel keelab löögi sooritamise ajal kepi ankurdamise nii „otseselt“ kui ka „ankurpunkti“ kasutades (st hoides putterit otse vastu keha või surudes vastu keha putterit hoidvat kätt).

Samuti on reeglisse 14-3 (Tehislikud abivahendid, ebaharilik varustus ja varustuse ebanormaalne kasutamine) sisse viidud mängija jaoks positiivne

muudatus – karistust mängijale reegli 14-3 esimese rikkumise eest mänguringi jooksul on vähendatud diskvalifitseerimiselt raja kaotusele rajamängus ja kahele trahvilöögile löögimängus. Diskvalifitseerimist kohaldatakse sama reegli teistkordse rikkumise korral.

Reegel 18-2. Palli liigutamine mängija, partneri, *caddie* või varustuse poolt

Alates 2016. aastast on reeglitest eemaldatud reegli 18 alapunkt 2b, mis käsitles palli liikumist pärast pallile suuna võtmist (see tõi mängijale 1 trahvilöögi). Muudetud reegli alusel kui pall pärast selle adresseerimist liigub, ei loeta mängijat automaatselt liikumise põhjustajaks. Mängija saab 1 trahvilöögi ainult juhul, kui on faktiliselt kindel, et palli liikumise põhjustas mängija.

Reegel 25-2. Maandumisjäljes olev pall

Lisatud on märkus 1, mis selgitab, millal on pall maandumisjäljes (lihtsalt öelduna: pall peab olema kohas, kus ta maandus ja maapinnast allpool, kuid ei pea tingimata mulda puudutama).

Lisa IV. Seadmed ja muu varustus

Kaugusmöödikuid puudutavat osa 5 on muudetud selliselt, et kui kehtib kaugusmöödikuid lubav kohalik reegel, on reegli 14-3 rikkumisega tegemist ainult siis, kui mängija kasutab seadet mingil viisil, mis on selle reegluga keelatud (st muude tingimuste mõõtmiseks peale kauguse). Varem kehtinud reegli järgi, kui kohalik reegel oli jõus, rikkus mängija reeglit 14-3 ka siis, kui ta kasutas kaugusmöödikut, millega oli võimalik mõõta omadusi, mille mõõtmine oli reegluga 14-3 keelatud, hoolimata sellest, kas mängija neid muid omadusi ka tegelikult kasutas.

EDS MÄNGURINGID

Benno Maaring

Mis on EDS (Extra Day Score) ringide idee?

Händikäpi arvestus tervikuna peaks andma võimalikult objektiivse pildi mängija hetke händikäpist. Nendel mängijatel, kes tihedalt võistlevad, see niimoodi ilmselt ongi.

EDS ringid on ellu kutsutud eelkõige nendele, kes mingitel põhjustel ei osale piisavalt tihti võistlustel. EDS ring aitab vajadusel täita võistlustest jäävaid tühimikke ning võimaldab kõigil mängijatel täita aktiivse händikäpi hoidmiseks kehtestatud 4 mänguringi nõuet.

Kuna EDS ringi mängimise soov tuleb kindlasti teadvustada enne mänguringi ning mänguringi ajal kehtivad kõik golfireglid, siis on EDS ring tehniliselt võrreldav võistlusringiga. Ainult võistlusjärgset CBA'd (Computer Adjusted Handicap) ei arvestata.

Mida on oluline teada?

- EDS on Stableford punkt tulemus, mis on väljamängitud väljaspool ametlikke võistlusi ning on vastavuses EGA HCP reeglite punktile 3.8.
- Seega tuleb lähemalt vaadata EGA HCP reeglite punkti 3.8., mis olulisemate asjadena toob välja:
  - EGL on õigus kehtestada üldises raamistikus reglid, millele vastavalt mängitakse EDS ringe Eestis
  - EDS ring läheb arvesse ainult reitingut omavatel väljakutel
- EDS ringid lähevad hetkel arvesse ainult HCP kategooriatele 2-6 ehk siis HCP 4,5 ja ülespoole. EGL on õigus neid piire vajadusel muuta.
- EDS ring peab olema registreeritud ENNE mänguringi algust ja sisaldama mängitavate rada arvu (9 või 18), väljaku nime, kuupäeva ja kellaega ning mängija HCP'd. EDS ringiks vajaliku info hulga määrab EGL, kogumise protseduuride määramine on usaldatud aga EGL liikmesklubidele. Näiteks määravad klubid ära tähtaja, mille jooksul peavad tulemuskaardid jõudma koduklubisse juhul, kui mängiti hilistel õhtutundidel või välisväljakutel.
- Eelmises punktis mainitud info tuleb kanda ka tulemuskaardile (sarnaselt võistlusele), ning korralikult täidetud tulemuskaart tuleb allkirjastada nii mängija kui ka märkija poolt. Seejuures on oluline kirjutada ka märkija nimi tulemuskaardile ja samuti Golfboxi.
- Juhul kui mängija ei tagasta oma tulemuskaarti, siis märgitakse klubi poolt tema tulemuseks NR (No Return) ning tema HCP tõuseb 0,1.
- EDS ringi käigus ei saa händikäppi alandada kategooriasse, millele EDS ringe ei arvestata. Seega Eestis ei saa EDS ringiga alandada händikäppi alla 4,5.

Muud olulised märked:

EDS ring on võimalik kirja saada isegi siis, kui võistleja diskvalifitseeriti. Nt. löögimängus ei saanud mängija mõnel rajal tulemust kirja.

NR (No Return) tulemustega EDS ringi ajal ei tohi manipuleerida. Selliste juhtude ilmnemisel on võimalik mängijat karistada.

Lubatud on sooritada ka 9-rajaline EDS ring. Sellisel juhul liidetakse 9 rajalt kogutud punktile 18 Stableford punkti. Aga eelistatud mänguformaadiks on endiselt 18 rada. Seetõttu ei ole ka lubatud sisestada kahte 9-rajalist EDS tulemust ühe päeva jooksul kui mängijal oli võimalik läbida 18 rada

Mängija võib teha ühe 9-rajalise EDS ringi osana 18-rajalisest ringist. Sellisel juhul tuleb eelnevalt 9-rajaline EDS ring registreerida ja anda teada, millist raja poolt soovitakse EDS ringina kasutada. Kindlasti ei tohi ringi järgselt valida kumb pool arvestusse võetakse

Märkus: 9-rajalistel väljakutel tuleb EDS ringina arvesse võtta esimene ring.

MÄNGI PALLI SEALT,
KUS SEE ASUB

KAHEKSA MÜÜTI GOLFIS

1. MÜÜT: Võttes trahviga vabastust veetakistusest või kohast, kus pall kuulutati mittemängitavaks, võib löögi suunas minna tagasi niipalju kui võimalik.

Tegelikult: Sellistel juhtudel ütleb reegel selgelt, et tuleb minna lipust eemale jättes veealasse sisenemise koha (või palli asukoha selle mittemängitavaks kuulutamisel) TÄPSELT palli ja lipu vahel. Seega tuleb liikuda lipust eemale, mitte löögi suunas tagasi. Enamasti on need siiski mõnevõrra erinevad suunad.

2. MÜÜT: Golfikäruga ei tohi liikuda läbi veetakistuse juhul kui mängija pall asub samas veetakistuses.

Tegelikult: Vastavalt reeglile 13-4 on keelatud testida veetakistuse omadusi. Juhul kui käruga veealal liikumise eesmärk ei olnud takistuse omaduste testimine, siis on lubatud veetakistusest käruga läbi liikuda ja isegi asetada maha oma üleliigseid golfikeppe.

3. MÜÜT: Mängija ei pea oma palli droppama põõsasse ehk kõrgesse heina, sest see ei ole ju „lähim mängitav koht“.

Tegelikult: Inglise keelne originaalväljend on „nearest point of relief“. Varasemad eesti keelsed tõlked andsid vasteks „lähim mängitav koht“, mis on põhjustanud rohkesti segadusi. Viimased reeglite redakstioonis on aga tõlkeks „lähim jätkamiskoht“. Seega tuleb siiski jätkata lähimast kohast väljakul, milleks võib tõesti olla ka põõsas või kõrge hein.

4. MÜÜT: Kui pall kaob puu otsas ja mängija ei suuda palli leida, siis võib ta puud raputades oma palli alla kukutada ja jätkata mängimist ilma trahvita palli kukkumise kohast.

Tegelikult: Palli liigutamine ükskõik millisel moel puu otsas on palli tahtlik liigutamine ja selle eest lisandub 1 trahvilöök ja pall tuleb tagasi asetada esialgsesse kohta.

5. MÜÜT: Mängija pall kaob puu otsa, aga seda ei suudeta leida. Kuna kõik nägid, et pall jäi puu otsa, siis võib võtta mittemängitava palli vabastuse 1 trahvilöögi lisamisega.

Tegelikult: Kui mängijad ei suuda palli leida või ei suuda identifitseerida puu otsas olevat palli, siis tuleb pall kuulutada kadunuks ja minna sooritama uut lööki viimati sooritatud löögi asukohast.

6. MÜÜT: Auditokkidest võib võtta vabastuse või neid vajadusel nihutada.

Tegelikult: Auditokke ei tohi nihutada ega võtta nendest vabastust. Palli tuleb mängida sealt, kus see on (eeldusel, et pall on ikka väljakul).

7. MÜÜT: *Scramble's* või teistes võistkonna formaatides võib mängupartner löögi hetkel seista sinu putti joonel või selle pikendusel, et näha paremini kaldeid.

Tegelikult: Ei partner ega *caddie* või seista tahtlikult sinu putti joonel või selle pikendusel

8. MÜÜT: Alati peab see mängija lööma varem, kes asub väljaspool greeni juhul, kui kõik teised on greenil.

Tegelikult: Mängija, kes asub lipust kõige kaugemal, peab alati lööma esimesena. Isegi siis, kui ta on greenil ja ta peab sooritama 20m putti versus teise mängija 5-meetrine *chip*.

Kuna mängutempo on samuti oluline, siis trahvi selle reegli rikkumise eest ei ole. Küll aga võib rajamängus vastane sellise reeglite vastase löögi tagasi kutsuda.

LÜHIKOKKUVÕTE EGA HÄNDIKÄPI SÜSTEEMIST

EGA (Euroopa Golfi Liit) händikäp põhineb kolmele tugisambale CONGU (Rahvuslike Golfiühenduste) händikäpisüsteemile, USGA (Ameerika Ühendriikide Golfiassotsiatsioon) väljakute raskusastme hindamisele ja Stableford punktiarvestusele. Süsteemi eesmärk on anda õiglasel händikäpid, mis on kohandatud mängitava raja raskusele.

Raivo Tinn

EGA händikäpi süsteem põhineb eeldusel, et iga mängija püüab saada võimalikult suurt punktiskoori igal rajal, igas mängus, mida ta mängib ja ta registreerib aastas võimalikult palju kvalifikatsiooniskoore. EGA händikäpisüsteemi võivad kasutada ainult liikmesklubide liikmed, rahvusliku liidu üksikliikmed või mängijad, kes on rahvusliku liidu poolt registreeritud ja selle järelvalve all, et säilitada kontroll golfi händikäpide üle. Sellest aastast hakkab kehtima uus EGA händikäpisüsteem.

Peamised muudatused 2016 aastast:

- Kaotatakse ära mõiste EGA täpne händikäp selle asemel EGA händikäp;
- Lubatakse kasutada 9-raja mängutulemusi alates händikäpist alates 4,5 – 54
- Lubatud kasutada rohkem kui üht 9-rajalist ringi päevas händikäpi arvestuses, kui on tegemist võistlusega;
- Lisati uus EGA händikäpi kategooria 6 (enne oli klubihändikäp 37 - 54), maksimaalne EGA händikäp 54;
- Händikäpi kategoorias 5 (26,5 – 36) händikäp tõuseb 0,1 võrra endise 0,2 asemel;
- Lubatakse loobuda CBA kasutamisest („Computed Buffer Adjustment“ – meetod, mida kasutatakse mänguolude hindamiseks, kuid mis võtab mängijal võimaluse teada oma saavutatud mängupunkte võistluse lõppedes) kõikides händikäpi gruppides täielikult. Lubatakse CBA kasutamist teatud võistlustel või teatud händikäpi gruppides;
- Võistlusele kvalifitseerumisel ei pea arvestama händikäpi aktiivsust, kuid oluliste võistluste puhul võidakse aktiivset händikäpi endist viisi nõuda auhinnaliste kohtade väljastamisel.
- Kui 2016 aasta alguses ei ole händikäp aktiivne, siis aktiivseks saamiseks on vajalik kolm kvalifitseeruvat ringi.

Mõningaid olulisi punkte händikäpi arvestuses.

Esmase EGA händikäpi saamine

Esmase EGA händikäpi saab mängija, kui ta mängib vähemalt ühe ringi kvalifitseeruvalt 18- või 9-rajalisel väljakul. Kuna esmane omistatav EGA händikäp on 54 ja sellest lähtuvalt arvutatakse mängijale vastavalt raja raskusastmele EGA mängu händikäp vastavalt valemile:

18-rajalisel väljakul:

EGA mängu händikäp = 54 + händikäpi erinevus

9-rajalisel väljakul:

EGA mängu händikäp = $54/2 +$ händikäpi erinevus (9 raja jaoks)

Händikäpi erinevus on number, mis saadakse EGA händikäp 36 mängu händikäpist antud rajal antud tiil. Kui EGA händikäp 36 peab näiteks mängima antud rajal ja tiil 38 punkti, siis händikäpi erinevus on +2. Selle näite puhul läheb golfimängija rajale händikäpiga 56. 9-rajalisel väljakul liidetakse mängitud punktidele 18. Esmane EGA händikäp saadakse vastavalt valemile:

Esmane EGA händikäp = 54 – (mängitud punktid – 36)

Iga-aastane händikäppide ülevaatus seisuga jaanuar 2016

Golfiliit on andnud händikäpi arvestuse pidamise üle oma liikmesklubidele, kellel on kord aastas kohustus teha händikäppide ülevaatus võimalusel kalendriaasta alguses. Selleks, et mängija säilitaks EGA händikäpi, peab ta hooaja jooksul mängima vähemalt 4 händikäpi arvestuseks kvalifitseeruvat tulemust. Kui mängijal on 8 tulemust või rohkem hooaja jooksul, siis kuulub tema händikäp

ülevaatusse. Kui mängijal on alla 8 tulemust sel aastal, siis võetakse arvesse ka eelmise aasta tulemused händikäpi ülevaatusse. Händikäpi ülevaatus arvestuslik pool põhineb Euroopa mängijate statistilistel tulemustel händikäpigruppide kaupa. Täpsem arvutuskäik on näha GolBox'is ja EGA händikäpisüsteemi manuaalis. NR (No Return) ringid ei lähe ülevaatusel arvesse, kuigi muudavad händikäppi. Teatud võistlustel võidakse nõuda aktiivse händikäpi olemasolu. Mitteamaktiivse händikäpi aktiivseks saamiseks tuleb edastada vähemalt kolm mängu ringi 2016. aastal. 2016. aasta tulemuste ülevaatus toimub 2017. aasta jaanuaris juba uute reeglite alusel.

EDS ringide arvestamine

Minimaalne informatsioon, mida tuleb kirja panna EDS registreerimiseks:

Vaja märkida mängija nimi, kuupäev, väljak, tiid, radade arv. EDS ringe saab teha Eestis alates 1. aprill kuni 31. oktoober.

Skoorkaardi tagastamise peaks toimuma nii kiiresti kui võimalik ja enne järgmist händikäpi ringi. EDS mänguringi skoorkaardi mitte tagastamisel märgitakse NR (No Return). EDS registreerimise vormiline külg oli klubi otsustada. EDS ringide registreerimise tabelit ei pea Golfiliidule esitama. Golfiliidul on EDS registreerimise tabeli täitmise kontrollimise õigus suvalisel aja hetkel hooaja keskel.

Golfimängija kohustused seoses händikäpiga

1. Mängijal tohib olla ainult üks EGA händikäp ja see kehtib igal pool kus kehtivad EGA händikäpireeglid
2. Olles mitme golfiklubi liige peab valima, milline klubi on nn. koduklubi, kes peab händikäpi arvestust.

3. Mitte vahetama koduklubi hooaja keskel, välja arvatud juhul, kui mõlemad klubid on sellega nõus.
4. Registreerima osalemise võitlusele või EDS ringile nii nagu see on ettenähtud.
5. Tagastama tulemuskaardid, kas lõpuni täidetud või mitte koduklubisse. Mängides kvalifitseeruvat ringi võõral väljakul on mängija kohustus edastada tulemus koduklubisse.
6. Enne võistluste algust veenduma oma händikäpi õigsuses.
7. Peab suurendama või vähendama oma händikäpi võistlustele sisenedes kui ka koduklubi ei ole veel sellest muudatusest teadlik.
8. Peab kirjutama oma EGA händikäpi skoorkaardile isegi kui tegemist on „scratch“ võistlusega.

Händikäpi arvestusse kvalifitseeruvad mänguringid

- Ring mängiti kui kehtisid händikäpi tingimused: 18-rajaline väljak oli vähemalt 2750 meetrit või 9-rajaline väljak 1375 meetrit, väljaku raskus on hinnatud USGA väljaku raskuse hindamise süsteemi järgi, 18-rajalise väljaku pikkust ei ole muudetud üle 100 meetri ja 9-rajalist üle 50 meetri, tii tähised on paigaldatud vastavalt golfireeglitele, golfimäng toimub vastavalt R&A golfireeglitele, mänguvorm on löögimäng või Bogey/Par Stableford ning kusjuures Stablefordi puhul on arvesse võetud 100% händikäpist, mängutulemus on kinnitatud märkija poolt.
- Kvalifitseeruv on ka mänguring, mis mängiti väljas pool Eestit kui väljak oli mõõdetud USGA hindamise süsteemi alusel või CONGU SSS (Standard Scratch Score) süsteemi alusel.

- Mängiti 18-rajalisel mänguväljakul, alates händikäpist 4,5 ja üles poole kvalifitseeruvad 9-rajalised mänguringid ning 9-rajaline mänguring võib-olla 18-rajalise väljaku osa. 18-rajalise mänguringi tulemusest ei tohi võtta 9-raja tulemust.
- Kui on tegemist võistlusega võib-olla händikäpi arvestuses rohkem kui üks 9-rajaline ringi päevas.
- Mänguring mängiti: golfklubi võistlusel, Eesti Golfiliidu võistlusel, muudel võistlustel, mida aktsepteerib Eesti Golfiit või oli EDS ring.
- Arvestati Stableford punkte.

Stableford punktide arvutamine

Kuna mängija vastutab oma händikäpi eest oluline osata arvutada Stableford punkte. Oletame, et lähete mängima Sample Valley Golf Club (näidis väljak EGA reeglite raamatus), te olete mees, teie EGA händikäp on 22,3 ja soovite mängida 18 rada kollastelt tiidelt. Esmalt on vaja välja selgitada, mis on teie EGA mängu händikäp. Seda on kõige lihtsam teha vaadates EGA mängu händikäpi tabelist, mis asub klubihoones ja/või 1. tii lähedal. Sealt vaadates selgub, et konkreetsel juhul on teie EGA mängu händikäp on 23. Selle tulemuseni võib ka jõuda arvutuse teel, kui on teada raja konkreetse tii CR (Course Rating) ja Slope. Näites CR = 70,6 ja Slope 124. Arvutamise valem:

$$\text{EGA mängu händikäp HCPCAT } 1 - 5 = \text{EGA HCP} \times \text{Slope}/113 + (\text{CR} - \text{PAR})$$

$$\text{EGA mängu händikäp HCPCAT } 1 - 5 = 22,3 \times 124/113 + (70,6 - 72) = 23,070 = 23$$

(ümardatakse 0,5 puhul üles)

Mängu händikäp 23 tähendab seda, et viiel raske-
mal rajal on teie „Par“ double bogey ja 13 lihtsa-
mal rajal on „Par“ bogey. Kui mängite raskel rajal
5, mille väljaku Par on neli, siis teie tulemus on
üks alla Par'i ja saate selle raja eest 3 punkti. Kui
mängisite lihtsal rajal 6, mille väljaku Par on neli,
siis teie tulemus on üks üle Par'i ja saate selle raja
eest 1 punkti. Vastavalt all toodud tabelile.

TULEMUS RAJAL	PUNKTID
Kaks või rohkem üle Par'i	0
Üks üle Par'i	1
Par	2
Üks alla Par'i	3
Kaks alla Par'i	4
Kolm alla Par'i	5
Neli alla Par'i	6

Kiireks kontrolliks on üks lihtne võimalus, kui te pole mängurajal teinud suuri hävinguid ja olete mänginud kõik rajad lõpuni. Kui raja Par on 72, siis 36 punkti saamiseks peate te antud näite puhul mängima $72 + 23 = 95$ lööki. Mängisite 100 lööki ehk 5 üle, siis saate $36 - 5 = 31$ punkti. Mängisite 92 lööki ehk 3 alla, siis saate $36 + 3 = 39$ punkti. See moodus annab kiire tulemuse, kui ei anna õiget punkti summat, kuid näiteks tegite ühel rajal 10 lööki ja kokku mängisite 100 lööki, siis võisite saada rohkem kui 31 punkti.

ELEKTROONILISED SEADMED GOLFIMÄNGUS

Aasta aastalt aina enam mõjutab tehnoloogia kiire areng ka golfimaailma ja tänaseks on ka traditsioonilisemad golfimängijad mõistnud, et ignoreerida seda enam ei saa. R&A on samuti elektrooniliste seadmete kasutamise teema lõpuks käsile võtnud ja loonud sellele võimalikult selge regulatsiooni, mille põhisõnumid on siin:

Teele Tohver

- kaugsmõõtjate kasutamine võistlustel on alati olnud ja on ka täna vastuolus golfireeglitega (reegel 14-3), kuid alates 2006. aastast on olnud komiteel lubatud kehtestada kohalik reegel, mis lubab kaugsmõõdikute kasutamise. Kohaliku reegli soovituslik sõnastus on toodud golfireeglite lisas.
- kohaliku reegli alusel tohib kasutada GPSi, laserit, nutitelefoni ja mistahes muud elektroonilist seadet või rakendust, kuid mõõta on lubatud vaid kaugust.
- telefoni tohib väljakul kasutada (kui see ei ole vastuolus kohalike reeglite või võistlustingimustega) helistamiseks, SMSi ja e-kirjade saatmiseks või üldise info vaatamiseks, kuid tingimusel, et ei rikota golfireegleid (nt ei tohi helistada oma pro'le, et nõu küsida). Kui telefoni on laetud kauguste mõõtmise rakendus, siis võib seda kasutada, kui see ei näita muud infot peale kauguste. Telefonis võib olla ka muid rakendusi, millega saab mõõta spetsiifilistelt tingimusi, mis võivad mõjutada võistleja mängu (nt termomeeter, tuule kiiruse mõõtja vmt), kuid nende rakenduste kasutamine on keelatud.
- ilmateate vaatamine kas interneti või mõne rakenduse kaudu on lubatud, kuna seda ei loeta ilma tingimuste mõõtmiseks. Samuti on lubatud nt kompassi kasutamine.
- kuna kaugsmõõdikute lubamine ei tulene universaalsest golfireeglist, siis tasub iga võistluse puhul eraldi jälgida, kas mõõdikud on lubatud või ei. Näiteks kui väljak on kehtestanud kaugsmõõdikuid lubava kohaliku reegli ning sellel väljakul toimub Eesti Golfi Liidu võistlus, siis peab võistluskomitee kaugsmõõdikute kasutamise loa kirjutama võistluste kohalikesse reeglitesse (EGL *hard card*'il on see kirjas). Võistluste kohalikud reeglid on ülimuslikud väljaku kohalike reeglite suhtes.
- mängijad võivad kaugsmõõdikut jagada (tegemist ei ole mängija varustusega), kui sealjuures mängu liigselt ei viivitata. Samuti on lubatud jagada infot mõõdetud kauguste kohta ka kaas mängijatele, kui nad seda soovivad.

MÄNGI VÄLJAKUT
SELLISENA NAGU
SA TA EEST LEIAD

AIMPOINT

Reegel 16-1a (Puttamisjoone puudutamine) ja mängijad, kes kõnnivad puttamisjoonel või seisavad üks jalg ühel ja teine teisel pool puttamisjoont.

Teele Tohver

R&A ja USGA käest on viimasel ajal küsitud selliste griini lugemise meetodite kohta, kus mängija seisab jalgadega teine teisel pool eeldatavat puttamisjoont, puttamisjoone peal või kõnnib mööda puttamisjoont, et hinnata griini kaldeid ja puti kaldumist. Küsimus on seisnenud selles, kas taolised tegevused võivad potentsiaalselt rikkuda reeglit 16-1a.

Reegli 16-1a kohaselt ei tohi mängija oma puttamisjoont puudutada. (Reegli 16-1a juures on ka erandid, kuid need ei ole seotud griini lugemise ega putijoone valimise meetoditega). „Puttamisjoon” on reeglites defineeritud kui „joon, mida mööda mängija soovib, et ta pall veereks pärast puttamisgriinil löögi sooritamist”, sealhulgas „mõistlik kaugus mõlemal pool planeeritud palli liikumise joont”. Karistus reegli 16-1a rikkumise eest on raja kaotus rajamängus või kaks trahvi löögimängus. Seetõttu peaksid selliseid griini lugemise meetodeid kasutama mängijad olema ettevaatlikud, et nad oma puttamisjoonel ei kõnniks ning reegli 16-1a alusel trahvi ei saaks.

Sama kehtib ka kõikvõimalike muude tegevuste kohta, mida mängijad kasutavad info kogumiseks, kui nende pall on griinil, nt puttamisjoont mööda kõndimine, et mööta palli kaugust august või palli ja augu vahel puttamisjoonel seismine ja putiliigutuse tegemine. Karistuse vältimiseks peaksid selliseid praktikaid kasutama mängijad ja *caddie*'d jälgima, et nad ei puutuks ei jalgade, kepi ega millegi muuga puttamisjoont, mis hõlmab ka mõistlikku kaugust mõlemal pool eeldatavat puttamisjoont.

GOLFIKEPI ANKURDAMINE

Viimastel aastatel on golfimaailmas diskuteeritud pikkade (*long*) ja poolpikkade (*belly*) putterite lubamise üle. Pikkade arutluste käigus otsustati selliste putterite kasutamist piirata. Aga ei keelatud ära mitte putterid, vaid löögitehnika, millega tavapäraselt selliseid putte-reid kasutati.

Benno Maaring

Seega hakkas käesolevast aastast e. siis 01.01.2016 kehtima reegel, mis keelab golfikepi nn. ankurdamise.

Täpne sõnastus hetkel kehtivast golfireeglitest:

14-1b. Kepi ankurdamine

Löögi sooritamisel ei tohi mängija keppi ankurdada ei „otseselt“ ega „ankurpunkti“ kasutades.

Märkus 1: kepp on „otseselt“ ankurdatud siis, kui mängija hoiab sihilikult kas keppi või keppi hoidvat kätt vastu oma mis tahes kehaosa. Mängija võib hoida keppi või keppi hoidvat kätt vastu oma kätt või küünarvart (labakäest küünarnukini).

Märkus 2: „Ankurpunkt“ eksisteerib siis, kui mängija hoiab sihilikult küünarvart vastu oma mistahes kehaosa, et tekitada keppi haaravast käest stabiilne punkt, mille ümber saab teine käsi keppi liigutada

R&A ja USGA oma ühises otsuses selgitavad, et golfireeglite põhimõtete järgi loetakse golfilöögiks ainult kogu kepi vaba liikumise tagajärjel sooritatud lööki. Kuna ankurdamine on sellest erinev, siis ei soovita golfi põhitõdesid muuta. Samas tuletatakse meelde, et keelustatakse ainult selline löögiviis, mitte aga pikad ja poolpikad putterid.

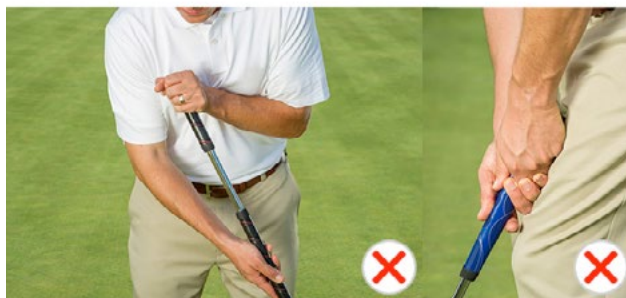
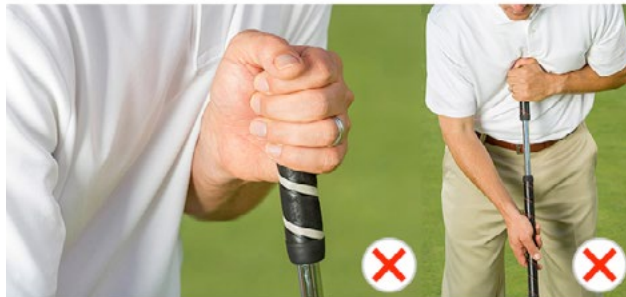
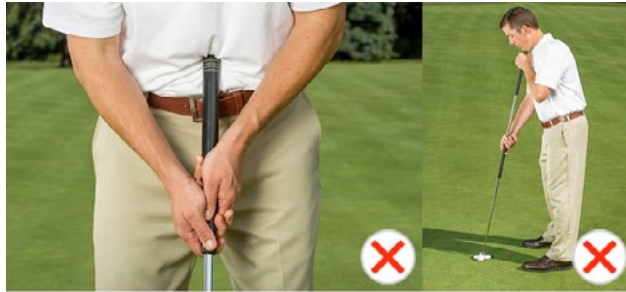
Samas loodetakse, et pikk ülemineku aeg on andnud kõigile mängijatele piisavalt aega ümberõppeks ning ei tõrjuks kedagi golfimängust eemale.

Reeglid kirjeldavad nii otsest kui ka kaudset ankurdamist. Otsese ankurdamise puhul toetab mängija vastu oma keha golfikeppi või gripil olevat kätt (*gripping hand*).

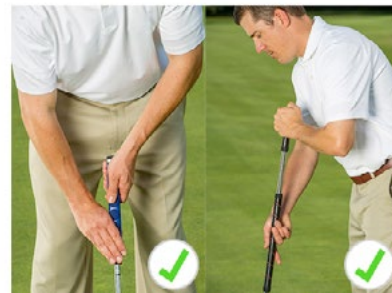
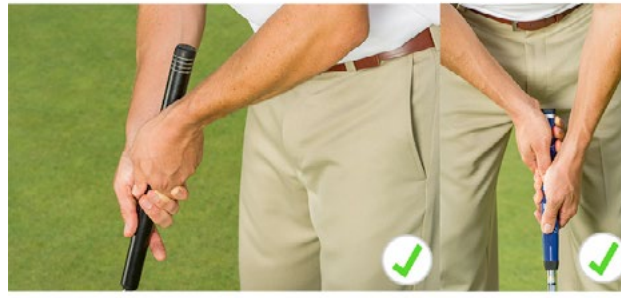
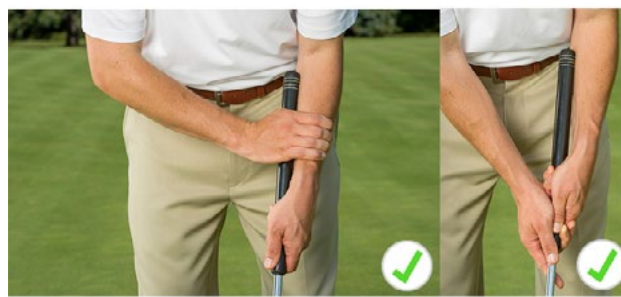
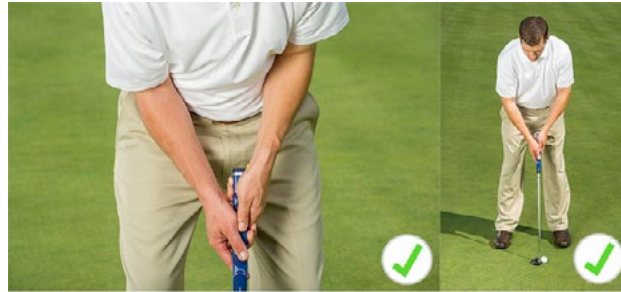
Kaudse ankurdamise puhul hoitakse küünarvart vastu oma mis tahes kehaosa eesmärgiga luua „ankurpunkt“.

Kõige paremini selgitavad keelatud ja lubatud olukordasid allpool olevad pildid

KEELATUD HOIDED

LUBATUD HOIDED

Milline on karistus, kui keegi julgeb kasutada ankurdatud lööki pärast 1. jaanuari 2016?

Selliselt sooritatud löök loeb, aga järgneb 2-löögiline karistus löögimängus või raja kaotus rajamängus.

Kas ankurdamise keeld kehtib ainult greenil puttamise korral?

Ei. See reegel kehtib üle kogu väljaku mis tahes keppi või lööki kasutades.

Kas „ankrupunkti” loomine on keelatud ka asendi sissevõtmisel või prooviswingi sooritamisel?

Ei. Keelatud on selline liigutus ainult löögi sooritamisel.

EESTI GOLFIKOHTUNIKE KOGU

Eesti Golfikohtunike Kogu on asutatud 6. mail 2010. aastal kui Eesti golfikohtunikke ühendav katusorganisatsioon.

Kogu eesmärgid ja tegevussuunad on:

- golfireeglite järgimise propageerimine
- golfikohtunike ja -mängijate reeglitealane koolitus
- golfikohtunike atesteerimine.

Oma eesmärkide saavutamiseks tegeleb Kogu golfireeglite alaste koolitustega nii kohtunike kui ka golfimängijate suunal. Golfikohtunike erialaste oskuste tõstmise kaudu parendatakse pidevalt kohtunikutegevuse kvaliteeti, samuti parendab võistluste läbiviimise kvaliteeti kohtunikutegevuse süstematiseerimine golfi-võistlustel. Läbi suhtlemise rahvusvaheliste golfiorganisatsioonidega ollakse kursis uusimate reeglite muudatuste ja tõlgendustega.

Eesti Golfikohtunike Kogul on hetkel 20 liiget. Ootelehel on veel 5 inimest. Liikmetest 11 on igasviselt aktiivsed kohtunikud võistlustel, 3 on tegevad golfiõpetajatena, 2 on tegevad võistluste organiseerimistega ning 1 on ajutiselt õppepuhkusel.

Eesti golfikohtunikud on jagatud oma pädevuse alusel nelja kategooriasse, millest kõige kõrgem on neljas kategooria ja madalam 1. Kõrgeimas neljandas kategoorias on 6 kohtunikku, kolmandas kategoorias on 6 kohtunikku, teises 2 inimest ja esimeses 6 inimest.

Oma tegevusaja jooksul on Eesti Golfikohtunike Kogu koolitanud 12 esimese kategooria kohtunikku, kellest enamus on läbinud hilisemalt R&A 3 Tournament Administrator Referees School St. Andrews. Kokku on selle kursuse edukalt läbinud 8 kohtunikku ja 1 on edukalt läbinud R&A 2 Referees School koolituse.

2015. aastal teenindati kohtunikuna 63 erineva tasemega võistlust. Kokku olid kohtunikud väljakul 126 võistluspäeva. Koos võistluste

Lembit Dalberg

ettevalmistamisega kulutati võistluste läbiviimiseks 1410 töötundi.

Seda kõike tehti selleks, et need 8301 mänguringi, mis nende võistluste jooksul mängiti oleksid läbitud vastavuses golfimängu vaimuga ja võimalikult kooskõlas golfimängu reeglitega.

„Honesty, integrity, courtesy: three words that have come to represent the spirit in which the game of golf is played.“

Eesti Golfikohtunike Kogu seisab ka edaspidi selle eest, et see deviis saadaks igat golfiringi, mis golfarite poolt mängitakse.

Eesti Golfikohtunike Kogu liikmed on: (tähestikulises järjekorras): Anu Kendra, Alari Pira, Benno Maaring, Enrico Villo, Heinu Klaas, Jüri Kalda, Karl Kerdt, Karli Kütaru, Lembit Dalberg, Martin Toom, Merilin Lilium, Raivo Rimm, Raul Piirimees, Rein Unn, Rein Raudsepp, Rein Auväärt, Sander Vallaots, Zoran Groič, Teele Tohver, Toomas Murulo.

PILTE GOLFIKOHTUNIKU TÖÖST – PÄEV NAISAMATÖÖRIDE EUROOPA MEISTRIVÕISTLUSTEL

Telefon piiksub äratuseks – ekraanil on kellaeg 6:15. On imeilus laupäev ja ma tõusen, et sõita Jõelähtmele naisamatöörade EMV-le. Sama rutiin juba neljandat päeva järjest. Ei saa varjata, et autosse istudes tekib väike soov autonina hoopis teisele poole pöörata ja ise golfi mängima minna. Sellele vaatamata suundun EGCC-sse naisamatöörade Euroopa meistrivõistlustele (edaspidi MV).

Teele Tohver

Kohtunikud kogunevad igal hommikul kell 7 klubihoone hommikusöögilauas, kus lepatakse kokku päeva hommikupoolne tööjaotus. Kuna võistlustel on igapäevaselt olnud vastutused jagatud nii, et peakohtunik Heinu Klaas koos EGA esindajaga valivad ja märgivad lipuaugud ning minu vastutada on väljaku esimese üheksa raja tiid ja märgistused ja teine abikohtunik Rein Unn korraldab sama raja teisel poolel, siis alustasimegi igaüks oma „piirkonna“ inspekteerimist. Võistluste korralduskomiteest võtame oma mapid, kus on lisaks kohalikele reeglitele ka tänane stardilist, lipupositsioonid ja radade läbimise ajatabel, ning raadio-saatjad. Kõrvaklapid kõrvas ja omavaheline side testitud, sõidame väljakule. Autoga tuleb läbi sõita kõik tiid ja kontrollida, kas tii-tähised on pandud õigetele märgistustele ning vaadata, kas tähiste suund on ikka väljaku arhitekti poolt ettenähtud

löögi suunas (olenemata sellest, kas mängijad tegelikult ka sinna löövad) ning kas nende taha tiialale jääb ettenähtud 2 kepi ulatuses ruumi. Samuti tuleb väljakul jälgida, et vee- ja auditokid oleksid ilusti olemas ja lipud paberile märgitud positsioonis (meetrid eest ja lähimast äärest). Kohe, kui midagi on valesti, mida ise ei saa parandada (nt tokk kuskilt puudu või lipp vales kohas), tuleb teavitada peakohtunikku, kes tuleb kohale probleemi hindama või saadab kellegi, kes aitab. Seekord ülevaatus probleeme ei tuvasta ja sõidan tagasi klubihoone juurde, kus on peagi algamas stardid nii 1. kui 10. tiilt. Nagu väljaku ettevalmistuseks, nii ka kohtunikutööks oleme jaganud rajad piirkondadeks, kus keegi „patrullib“ ja roteerume eri päevadel eri radadel. MV eripära on selles, et stardid on nii hommiku- kui õhtupoole ja korraga mõlemalt tiilt (1 ja 10), seega on oluline, et kõik

grupid saaksid õigeaegselt ja kenasti liikuma ja stardid ei hakkaks hilinema (eriti kriitiline on seis 10. rajal, kus raja mängimiseks on ette nähtud 2 minutit rohkem kui on stardi-intervall!). Seetõttu on startide ajal EGA esindaja 10. rajal, et kiirelt lahendada kõik küsimused mõlema poole avara-dadel. Järgmistel radadel on valves marssalid, kes jälgivad ainult gruppide ajas püsimist ning edasistel radadel kohtunikud.

Vastavalt hommikul kohvilauas paika pandud plaanile katan mina piirkonda 13. ja 5. raja griin. Kuigi ma ei näe detailselt tegevust griinil, saan sellel positsioonil aega mõõta lisaks 5. ja 13. rajale ka 4. ja 12. raja lõpetajatel. Sätin ennast griinist ohutusse kaugusesse puu varju ja hakkam mängu jälgima. Naiste mängu on alati ilusam vaadata kui meeste „jõulist kangutamist“ ja kui veel nii hästi ka mängitakse kui MV-l, siis on lausa lust kaasa elada. Kohtunikuna pean muidugi säilitama objektiivsuse ja kellelegi ei plaksuta, kuid sisemiselt hoian pöialt igale mängijale ja igale löögile, sest iga ebaõnnestunud löök tähendab ajakadu ja potentsiaalset lisatööd minule. Vaikset oja vulinat ja linnulaulu katkestavad vahel ainult lausekatked raadiosaatjast: näiteks nagu „Grupp 34 rada 3 pluss 2“.

Vastupidiselt levinud arvamusele, et kohtunik sõidab mööda väljakut ja jagab trahve, on vaat et suurem osa kohtunikutööst seotud võistluse sujuvuse tagamisega (vähemalt siin Eestis, kus korraldustiimid üsna väikesed) – tuleb jälgida, et kõik grupid liiguksid ühtlases tempos ja rahulikus meeleolus. Iga kord kui mõnel nägemisulatuses oleval griinil lipp auku pannakse, kirjutab kohtunik ajatabelisse üles minutid: kas pluss või miinus

arvates konkreetse grupi selle raja ettenähtud lõpetamise ajast. Seega kohtunike kõige tavapärasem omavaheline jutt on: „Grupp x rada x pluss või miinus x“. Kui grupi aeg on juba 2 või rohkem minutit üle aja, lepatakse kokku, et järgmises piirkonnas olev kohtunik või marssal võtab samal grupil aega paari raja pärast. Kui rada lõpetatakse pluss 3 või rohkem, siis anname pärast järgmise tii avalööke edasi palve aeg tasa teha. Paari raja pärast informeerib järgmine kohtunik sama gruppi nende edu- (või mitte edu-)sammudest ning kui mahajäämus on suurenenud, siis kolmandal korral suhtleb grupiga juba peakohtunik.

Kohtunikutöö praktikaga tekib tunnetus, et millisele grupile piisab nende aja ütlemisest ja palvest ajas järele võtta ja millisega peaks paar rada tihedalt kaasa sõitma. Kogemus näitab selgelt, et kaasa sõitmine ja pidev pildis olemine motiveerib gruppi kiiremini liigutama ja aega tagasi tegema.

Oma kokkulepitud piirkonnast kohtunik niisama jalga lasta ei tohi, kuna väljak peab olema ühtlaselt kohtunikega kaetud ja peakohtunik saab jagada ülesandeid, kui vaja kusagil rajal *rulingu*'t anda. Enamasti kui raadiosaatja kaudu abi kutsutakse (nt pallipoiste või tulemuste võtjate kaudu), annabki peakohtunik käsu nimeliselt edasi kohtunikule, kes on kõige lähemal.

*MV on olnud üks rahulik võistlus – olen saanud jagada ainult mõne üksiku *rulingu*'u (kuigi oma elu esimese ja arvatavasti ka viimase prantsusekeelse *rulingu*'u, mis mängija küll üsna pahviks lõi J) ja ka mängutempoga pole naistel erilisi probleeme. Huvitavamad juhtumid seonduvad hoopis väikeste naiselike trikkidega, kus kellegi caddie kaebas*

teise mängija peale, et too lõhub väljakut. Heinu suunas marssali grupiga kaasas käima ning põnev oli kuulata „otseülekannet“, kes mida ja kuidas teeb. Enamasti sellised juhtumid niimoodi lõppevadki, sest marssali või kohtuniku juuresolekul on kõik rahulik. Samas iga kaebust tuleb tõsiselt võtta ja kontrollida.

Kui kohtunikku kutsutakse, siis ei saa kohe autoga „ketsi anda“, vaid tuleb jälgida ka seda, kes sinu lähedal asuvad, keda su auto liikumine võiks häirida. Nii ma üht *ruling’ut* 6. raja keskele läksingi andma mäest üles ja läbi metsatuka joostes, kuna see oli kiireim viis – kui 13. griinil ja 5. griinil mängijad puttavad ning 6. rajal löövad avalööke, siis võid üsna kaua passida, enne kui kõigil on tähtsad löögid tehtud.

Lõunapausile ei lähe kohtunikud kunagi koos. Hommikuste startide lõpu ja pärastlõunaste alguse vahel pakub peakohtunik järjekorra, kes kelle järel sööma läheb ja kes vahepeal mis piirkonda katab.

Klubihoones lõunat süües võtan südamerahuga klapid peast ja püüan end hetkeks välja lülitada. Ei taha mitte pausi ajal kohtunikukutsungite ja lahendustega tegeleda ja nende pärast muretseda.

Pärast sööki heidan pilgu tulemustabelile, et fikseerida liidrite tulemused. See on esimene kord päeva jooksul, kui ma näen tulemusi, kuna väljakul olles ei saa niisama netis surfata – esiteks võib midagi olulist väljakul märkamata jääda ja teiseks tuleb hoida telefoniakut helistamiseks, kella vaatamiseks ja eelkõige stopperiks (palli otsimise aja ja löögi sooritamise aja mõõtmiseks).

Pärastlõunaste gruppidega kordub sama stsenaarium kui hommikustega. Kui viimased grupid on juba viimastel radadel, hakkasime meie eelmistel võistluspäevadel juba järgmise päeva tiisid ja lipupositsioone märkima, kuid finaalpäeval läheb alati meeoleu ülevamaks, kuna lased medalihetlusel end kaasa kiskuda ja hakkad samuti tulemusi ja lööke jälgima. Tööpäev tundub juba läbi olevat, kuid MV puhul oli see ekslik tunne. Nimelt otsustasid Hispaania tüdrukud just siin oma rahvusliku duelli pidada ning meil tuli pärast võistlusringe veel 8-rajaline *play-off* läbi viia. Sellises olukorras on alati suurem vastutus peakohtunikul (kes teeb vajadusel *ruling’ud*) ja võistluskomiteel, seega abikohtunikud saavad pigem võistlust nautida.

Finaalpäeva õhtu jätkub auhinnatseremooniaga, kuid tavalise võistluspäeva õhtul kell 20 istume pärast väljaku märkimist veel kohtunikega klubihooone restoranis ja arutame päevasündmusi – kellel mis *rulingud* ja olukorrad. Samuti teeme nn mustad listid aeglastest mängijatest ja gruppidest, et järgmisel päeval neil juba algusest peale silma peal hoida. Huvitav on see, et aeglaste mängijate osas kohtunikel vaidlusi ei tule – üksmeelselt märgitakse ära kõik, kes liiguvad aeglaselt või valmistuvad liiga kaua löögiks. Seejärel istun autosse ja kiirelt koju duši alla, et päevatoim maha pesta ja järgmisel päeval jälle puhanult kohtunikuvorm selga tõmmata.

Abikohtuniku töö EMV-l:

- 1 ettevalmistav päev 6 tundi
- 4 võistluspäeva, 14 tundi/päev
- EGA positiivne hinnang võistluste kohtunikutööle ja suurepärase emotsioon kohtunikutööst

GOLFIVÄLJAKU RASKUSASTME HINDAMISE AJALUGU

Library of Congress via Flickr

Golfiväljaku raskuse hindamine nagu ka golf on pärit Briti saartelt. Esimene mõõdik väljaku raskuse kohta oli PAR. Sõna PAR on tuletatud sõnast „laovarud“ (ingl. *stocks*) ehk „laos võib varusid olla rohkem või vähem kui PAR näitaja“

Briti golfikirjanik A.H. Doleman küsis 1870. aastal kahelt professionaalselt golfarilt, Davie Stathilt ja Jamie Andersonilt, mis tulemus kindlustaks võidu tol ajal 12-rajalisel Prestwicki väljakul peetaval The Belt võistlusel. Nende vastus oli, et ideaalne mäng tooks tulemuse 49 lööki. Mr. Doleman nimetas selle tulemuse Prestwicki väljaku PAR tulemuks. Termin jäi golfisõnavarasse, kui Young Tom Morris lõi tulemuse 2 üle PARi kolme ringi kohta (36 rada) võites sellega The Belt võistluse. Teine termin väljaku raskuse kohta on „bogey“, mis oli oodatav tulemus nn Colonel Bogey-le. Härra Hugh Rotherham Coventry golfiklubist tutvustas umbes 1890. aasta paiku kontseptsiooni pimedast vastasest rajamängus. Dr. Thomas Browne Great Yarmouthist kutsus teda Colonel Bogey-ks. Colonel Bogey oli madala händikapiga mängija, kes tavaliselt lõi 4 lööki pikal PAR 3 rajal ja 5 lööki pikal PAR 4 rajal, kuid muidu mängis veatut golfi. Ta lõi tulemuse 76 kuni 80 pea igal väljakul.

Esimene väljakute hindamissüsteem töötati välja Ms. Issette Pearsoni vedamisel Ladies Golf Union (LGU) poolt 1900. aasta paiku. Robert

Brown ütleb „A History of Golf“ raamatus LGU kohta: „Nende suurimaks saavutuseks oli järkjärgulise rahvusliku süsteemi rajamine händikäparvestuses /.../ Kahtlemata oli see alguses raskendatud töö (1893), kuid kaheksa või kümne aastaga tegi LGU seda, mida mehed ei suutnud ära teha – nad löid süsteemi händikäparvestuses, mis oli usaldusväärne klubist klubisse.“

Esimene USGA väljakute hindamissüsteem loodi 1911. aastal. Selle loomiseks tegi ettepaneku Leighthon Calkins, kes tegi ka ettepaneku USGA händikäpikomitee loomiseks. Calkins oli aastatel 1907 ja 1908 Metropolitan golfiassotsiatsiooni ja ka USGA täitevkomitee liige. Calkinsi ettepanek oli, et PAR hindamiseks kasutatakse U.S Amateur võistluse tšempioni, Jerome Traversi, mängu tulemusi. Väljakuid hinnatakse sellisel juhul „eeldatava“ tulemusega, mille rahvuslik amatöörtšampion välja mängiks. Sellega oli väljakute hindamine Ameerikas sündinud. Calkins vihastas, kui USGA tegi otsuse, et klubid võivad ise määrata oma hinnanguid, nimetades sellist süsteemi „farsiks“ ja „mõttetuks“.

Rein Raudsepp

Hiljem Calkinsi mõte võitis ja USGA hindamise kontseptsiooni muudeti selliselt, et hinnangud määratakse regionaalsete alaliitude poolt ning see põhimõte on jäänud kindlaks tänase päevani. 1914. aastaks hakkasid USGA hindamissüsteemi põhimõtted domineerima ka Briti saarte golfiajakirjades. Aastaks 1925 loodi Golf Unions' Joint Advisory Committee of the British Isles, kes hakkas määrama Briti saarte ja Iirimaa golfiväljakutele Standard Scratch Scores (SSS) nimelist raskuse hinnangut. Täna sel päeval meeste hinnangut haldavat ühingut nimetatakse Council of National Golf Union (CONGU).

Aastal 1920 täiendati Massachusettsi golfiassotsiatsiooni poolt hindamise meetodit, kui William Langford Chicagost töötas välja murdosa PAR kontseptsiooni, mis täpsustas hindamissüsteemi. Thomas G. McMahon, kes oli aastatel 1942 ja 1943 of Chicago piirkonna golfiassotsiatsiooni president ja aastani 1960 Lõuna-Kalifornia golfiassotsiatsiooni president, tutvustas 1930ndatel täiendatud Langfordi süsteemi, kus kasutati „diferentsiaale“ tulemuste ja väljaku raskushinnangute vahel.

Aastal 1947 võttis USGA händikäpikomitee kasutusele Massachusettsi golfiassotsiatsiooni väljaku hindamise meetodi meesmängijatele. See meetod kasutas süsteemi, kus hinne anti igale rajale eraldi, ning kus iga rada oli hinnatud kümnendik löökides. „USGA Handicap System“ sisaldas kirjeldusi golfiradadele, mis iseloomustas radu konkreetse hinnanguga. Radade hinded summeeriti ja ümardati lähima täisarvuni; st „kogu väljaku hinnang on summeritud eraldi radade hinnangust, mille lõplik arv on ümardatud lähima täisarvuni, näiteks 69 või 72, ja mitte kunagi kümnendmurrulised, näiteks 69,4 või 71,8.“

Samal ajavahemikul kinnitas Chicago piirkonna golfiassotsiatsioon „murdarvulise PAR hinnangu meetodi.“ Chicago hindamise meetodis sõltus hindamise tulemus (1) raja pikkusest, (2) raja raskusest ja (3) üldisest hinnangust. „Raja raskus“ põhines üldise iseloomuga tingimustest, mitte summana iga raja hindamisest. „Üldine hinnang“ tähendas vaatlustulemust kogenud golfimängija poolt ja võrdlust oma tegeliku mängu ning olemasoleva hinnangu vahel. Mõlemad hindamissüsteemid olid sellel ajal heaks kiidetud USGA poolt. Mõlemad meetodid jäid kehtima kuni aprillini 1960, mil tutvustati uut ühtset meetodit. Selles hinnati rada kui „esialgse pikkusega hinnang“, mis oli „vajadusel modifitseeritud, pidades silmas olulisi raja tingimusi ning mida nimetati hindamise teguriteks.“ Samal ajal jätkas Chicago piirkonna golfiassotsiatsioon murdarvulise PAR hinnangu meetodi kasutamist.

Aastal 1963 tutvustas USGA teist väljakute hindamise süsteemi. See oli sisuliselt Massachusettsi golfiassotsiatsiooni poolt väljatöötatud protseduur, mis sisaldas Chicago piirkonna golfiassotsiatsiooni murdosalise PAR hinnangu põhimõtteid, luues sellega ühtse ametliku USGA radade raskusastme arvutamise skeemi.

Järgmine oluline muudatus tehti teatavaks 1. jaanuaril 1967. Alates sellest kuupäevast väljendatakse hinnangute väärtusi kümnendiktäpsusega ning enam ei ümardada tulemust lähima täisarvuni. Aastal 1971 lõi William Wehnes Lõuna-Kalifornia golfiassotsiatsioonist esimese „takistuste hindamise“ protseduuri, mille käigus kasutatakse pluss ja miinus parandusi takistuste hindamisel. Mingi aeg kasutati seda tehnikat nii Põhja- ja Lõuna-Kalifornia golfiassotsiatsioonides.

Aastal 1977 tutvustas mereväe kaptenmajor

Dean Knuth täiendatud hindamise süsteemi, mis oli seotud igal rajal arvulise hinnangu andmisega kümnele omadusele. Need hinnangud, koos iga omaduse kaalutluselementidega, andsid võimaluse korrigeerida pikkushinnangu tulemusi. Meetodis kasutatakse mõningaid elemente otsustusteooriast ja meetod lähenes väljakute hindamisele süstemaatiliselt ja kvantitatiivselt. See meetod on aluseks käesoleva USGA Course Rating süsteemile. Knuthist sai USGA Senior Director of Handicapping.

Mais 1978 kirjutas händikäpi komitee konsultant Dr. Richard Stroud kirja komitee esimehele Gordon Ewenile, tehes ettepaneku tuua väljaku hindamise süsteemi mõiste Slope. Slope-laadset lähenemist arutasid omavahel juba 1971 aastal Dr. Clyne Soley ja Trygve Bogevold. Selle arutelu valguses kirjutas Stroud: „Tuleb rõhutada, et on kahetsusväärne, kui kavandatav meede põhineb üksnes pikkuse parameetritele. On märkimisväärne võimalus, et mõned keerukamad meetodid võivad osutada vajalikuks; näiteks Knuthi meetod hinnangute täpsustamiseks ja sarnane meetod Slope määramiseks.“ Sellest arutlusest tuli osutus, kus hindamine sai kahe arvuga protseduuriks aastal 1981.

Aastal 1979 moodustas USGA händikäpi arendusrühma (Handicap Research Team (HRT)). Tiimi liikmeteks olid Trygve Bogevold, Dean Knuth, Dr. Lou Riccio, Dr. Fran Scheid, Lynn Smith, Dr. Clyne Soley, Dr. Richard Stroud ja Frank Thomas. HRT uuris ja parandas mitmeid händikäpi protseduure, sealhulgas muidugi väljaku hindamise korda. Mõisted ekspertmängija ja bogeymängija olid sündinud. Käesolev USGA Course Rating süsteem, mis hõlmab nii Bogey Ratingut ja Slope Ratingut, on välja töötatud ja testitud Knuthi

enda poolt. Aastal 1982 hindas Colorado golfi-assotsiatsioon HRT liikme Dr. Byron Williamsoni eestvedamisel üle kõik oma väljakud kasutades uut meetodit. Colorado poolt aastal 1983 testitud Slope System andis positiivseid tulemusi. Viis teist osariiki liitus Colorado poolt testitud meetodiga 1984. aastal ja ülejäänud järgnesid järgmistel aastatel.

Aastal 1987 moodustati USGA Course Ratingu allkomisjon, mille esimeheks sai Joe Luyckx Michigani golfiassotsiatsioonist. See komisjon hõlmas liikmeid nii meeste, kui ka naiste händikäpikomiteedest. Allkomisjoni põhiülesandeks sai väljaku hindamise süsteemi täpsustamine ning hindamisotsuste muutmine (sarnaselt golfireeglite puhul USGA golfireeglite komitee). 1992. aastal sai Luyckxi järglaseks Warren Simmons Colorado golfiassotsiatsioonist. Aastal 1998 muudeti allkomisjon USGA alaliseks komiteeks, mille liikmed määrab ametisse USGA täitevkomitee ja hõlmates oma töösse lisaks golfiassotsiatsioonide personali ja vabatahtlike, kes on huvitatud panuse andmisest USGA Course Rating süsteemi. Alates 1989 aastast on USGA korraldanud ja läbi viinud riiklikke hindajate seminare ühtlustamaks hindajate taset üle kogu USA. Aastal 1997 viis USGA läbi kaks seminari, ühe idarannikul ja teise läänerannikul. Seminari formaati muudeti, et kõik litsentseeritud liidud üle maailma saaks seminarile saata oma tiimi. Sellest ajast alates korraldab USGA händikäpiosakond mitmeid seminare üle maailma, kus litsentseeritud alaliidud saavad koolitada oma hindajate tiime. Aastal 1993 tutvustas USGA koostöös Gold Digest Magazinega programmi, mille alusel saab arvutada golfiväljakutel mängutempo aega. Sisendid programmi tulevad väljaku hindamise tingimustest, radade pikkusest,

golfiautode lubatavusest ning teistest faktorites andes igale rajale „PAR aja“. Täna sel päeval saavad litsentseeritud alaliidud väljakutele anda ka „pace ratingu“ lisaks USGA Course Rating ja Slope Rating väärtustele. Aastal 2002 väljastas USGA juhtnöörid hindamiseks väljakuid, mis on lühemad kui 3000 jardi. Hindamisprotseduur on väga sarnane tavaliste väljakute hindamise protseduurile.

Fotod: Library of Congress via Flickr

GOLFIVÄLJAKUTE HINDAMISE SÜSTEEMI HETKESEIS

Praegu kasutusel olev USGA Course Rating System koos Slope Rating indeksiga on vastu võetud 1. jaanuaril 1987 aastal. Antud süsteem on alustalaks EGA Handicap System-ile, mille alusel arvutatakse mängijatele händikäppe Euroopas ja ka Eestis. Väljaku hindamise süsteemi abil saab mängijale anda mänguhändikäppi vastavalt mängitava väljaku relatiivsele raskusele.

Rein Raudsepp

Enne selle süsteemi kasutuselevõttu hinnati väljakuid ainult *scratch* mängijat silmas pidades. Praeguses süsteemis hinnatakse golfiväljaku relatiivne raskus nii *scratch* kui ka *bogey* mängija vaatenurgast. USGA Course Rating System võtab selleks arvesse tingimused, mis mõjutavad mängu raskust ning samuti annab kindluse, et väljakud on hinnatud võrdsetel alustel ning tulemused on võrreldavad. Hindamise aluseks on golfiväljaku pikkus ja sellest tulenev raja mängupikkus ning seda mõjutavad tingimused nagu palli veeremine, kõrguste vahed, sunnitud *lay up*, *doglegs*, tuul ja kõrgus mere pinnast. Tingimused hinnatakse etteantud standardite kohaselt, mis vähendavad hindajate subjektiivsust. USGA Course Rating tulemus tugineb väljaku pikkusele, efektiivsele mängu pikkusele ja 10le takistuste hindamise tingimusele, mis mõjutavad *scratch* mängija tulemust. Takistuste hindamisel võetakse arvesse topograafiat, *fairway* omadusi, lähestumis löögi raskust ja mittetabamisel greenile jõudmise kergust,

bunkerid, *out of bounds* kaugust koos kõrge *rough*'ga, veetakistusid, puid, greenide raskust ja ka väljaku psühholoogilist raskust. USGA Course Rating indeks väljendab antud väljakul parema enamuse *scratch* mängijate tulemust normaalsete väljaku ja ilma tingimustes. Slope Rating näitab väljaku relatiivset raskust mängijatele, kes ei ole *scratch* mängijad võrrelduna USGA Course Rating tulemusega. Golfiväljaku standard relatiivne mängu raskus Slope Rating järgi on 113 (minimaalne väärtus on 55 ja maksimaalne väärtus 155).

2012 aasta seisuga on õigus kasutada USGA Course Rating süsteemi järgmiste riikide alaliitudel: Austraalia, Austria, Bahama, Bangladesh, Belgia, Brasiilia, Brunei, Bulgaaria, Kambodža, Kanada, Kaimanisaared, Tšiili, Hiina Taipei, Colombia, Costa Rica, Küpros, Tšehhi Vabariik, Taani, Dominikaani Vabariik, Inglismaa (Ladies), Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Hong Kong, Ungari,

Island, India, Indoneesia, Iirimaa, Iisrael, Itaalia, Jaapan, Korea, Korea, Malaisia, Mehhiko, Holland, Uus-Meremaa, Norra, Paraguay, Rahvavabariigi Hiina, Peruu, Filipiinid, Poola, Portugal, Venemaa, Šotimaa, Singapur, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania, Rootsi, Šveits, Tai, Türgi, Araabia Ühendemiraadid, Venezuela, Vietnam ja Wales.

Eesti väljakute esialgsed hinnangud tehti Soome alaliidu poolt saadetud hindajate Woldemar Mustonen ja Harri Silius poolt. Niitvälja väljak sai hinnangu aastal 2004, Valgeranna 2006 aastal, Otepää, Suuresta ja EGCC 2008 aastal ning Saaremaa ja Haapsalu järgneval aastal. EGCC väljakut hindas esmalt Islandi tiim koosseisus Gudmundur Magnusson ja Stefan Palsson.

Eesti Golfi Liit lõi esimese hindajate tiimi aastal 2010 koosseisus: Heinu Klaas, Raivo Tinn, Mari Suursalu ja Christine Marcus. Kahjuks nurjas Islandi vulkaanipurse selle tiimi väljasõidu USGA seminarile Celtic Manorisse ning seetõttu jäi sel aastal tiim sertifitseerimata.

Teisel katsel, 2012. aastal, õnnestus Eesti tiimil koosseisus Heinu Klaas, Raivo Tinn, Mari Suursalu ja Rein Raudsepp seminar läbida ning sooritada positiivselt USGA eksam. Aastast 2012 alates on Eestil oma tegutsemisvõimeline USGA poolt sertifitseeritud hindajate tiim. Aastal 2013 ja 2014 hinnati üle Niitvälja ja EGCC väljakud kui kõige vanemate hinnangutega väljakud. Aastal 2015 liitus tiimiga Sander Vallaots ja Anu Kendra. Sama aasta sees hinnati üle Valgeranna, Suuresta, Saaremaa väljakud ning anti hinnang ka uuele Pärnu Bay väljakule Tahkurannas.

2016 aasta plaanidesse jääb uue tiimi sertifitseerimine USGA poolt ning Haapsalu ja Ojasaare väljakute hindamine.

KAS VÖISTLUSKOMITEE VÕI KORRALDUSKOMITEE?

Igal võistlusel on kohustuslik omada komiteed. Aga millist? Kas rohkem korralduskomiteed, kes vastutab supi- ja auhinnalaua eest või võistluskomiteed, kes on võimeline tegema võistlustulemusi mõjutavaid otsuseid lähtuvalt Golfireeglitest.

Benno Maaring

Mis on Komitee ülesanded?

Toetudes Golfireeglite punktile 33 võib öelda, et Komitee peamiseks ülesandeks on:

- määrata tingimused, mille alusel võistlus läbi viiakse
- seejuures ei tohi Komitee eirata ametlikke golfireegleid

Seega tuleb eeldada, et Komitee koosneb inimestest, kes teavad piisavalt golfireegleid.

Komitee kohustuste hulka kuulub enne võistlust väljaku ülevaatus, mis hõlmab näiteks:

- veetakistuste ja audi piiride ülevaatus
- vajadusel remondiala piiride määramist

Veel rida Komitee poolseid õigusi ja kohustusi:

- Komitee on õigus võistlus katkestada ning vajadusel ka tulemused tühistada kui leitakse, et väljak ei ole mingitel põhjustel mängitavas seisukorras või ei ole nõuetele vastav mängimine mingil tingimusel võimalik.

Komitee kompetents on samuti stardigruppide ja -aegade määramine.

- Kindlasti peab Komitee määrama ära enne võistlust, kuidas lahendatakse viigilised tulemused
- Komiteel on õigus erandlikel juhtumitel diskvalifitseerivast otsusest looduda, seda muuta või kohaldada juhul, kui Komitee peab seda õigustatuks. Seejuures ühtegi madalamat karistust kui diskvalifitseerimine, Komitee ei tohi muuta ega sellest loobuda.
- Komiteel on õigus kehtestada kohalikud reeglid kohalike ebatavaliste tingimuste jaoks. Aga need peavad olema kooskõlas Golfireeglite lisas 1 toodud põhimõtetega.

Seega annab selline kohustuste ja õiguste loetelu selge vastuse, et eeskätt peab Komitee koosnema kompetensetest inimestest, kes suudavad vastutada võistluse reeglitepärase kulgemise eest. Oluline on ära märkida, et Komitee liikmed peaksid olema ka saadaval terve võistluse vältel. On päris palju otsuseid, mis ületavad võistluste kohtuniku kompetentsi.

